

Juleaftensdag d. 24. december 2018

Salmer:

94: Det kimer nu til julefest

104: Et barn er født i Betlehem

129: Julebudet til dem der bygge

112: Kom, alle kristne

121: Dejlig er jorden

Prædikentekst: Lukasevangeliet 2,1-14

Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden. Det var den første folketælling, mens Kvirinius var statholder i Syrien. Og alle drog hen for at lade sig indskrive, hver til sin by. Også Josef drog op fra byen Nazaret i Galilæa til Judæa, til Davids by, som hedder Betlehem, fordi han var af Davids hus og slægt, for at lade sig indskrive sammen med Maria, sin forlovede, som ventede et barn. Og mens de var dér, kom tiden, da hun skulle føde; og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, for der var ikke plads til dem i herberget. I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Da stod Herrens engel for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. Men englen sagde til dem: »Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.« Og med ét var der sammen med englen en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang: »Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag!«

Så blev det endelig d. 24. december. Lysene på træet er tændt. Lysene på alle husene er tændt, så selv de små landsbyer rundt omkring kan ses langt væk fra. Og det er godt, for der er nok af mørke at lyse op i her midt i december.

Hvor meget lys mon der var der i stalden i Betlehem, hvor Maria fødte sin søn, Guds søn? Det var nok lidt dunkelt. Måske var der et lille bål eller et ildsted, som sendte lidt lys ud i rummet. Måske en lille lampe, men ellers dunkelt. Maria fandt lys og glæde hos sit lille barn.

Hvor meget lys var der ude på marken hos hyrderne? Måske havde de et bål, som de kunne varme sig ved. Det lyste lidt op. Men ellers var der mørkt og sikkert også ret koldt. Pludselig blev der lys og en engel stod foran dem. Guds herlighed og lys blændede dem. Englen sendte dem ind til barnet i Betlehem, for en frelser var født.

Hvor meget lys var der hos de vise mænd? De stod uden for i mørket og studerede stjernehimlen. Pludselig opdagede de et nyt stærkt lys. Jupiter og Saturn stod tæt på hinanden. Jupiter var en verdensherskers himmellys, og Saturn var det jødiske folks himmellys. Når de to planeter stod tæt på hinanden, betød det altså, at en ny verdenshersker var kommet til, og han var jødisk. Så det var med at komme af sted. De pakkede, gik ud i mørket, fulgte lyset på himlen og fandt barnet.

Der er altså masser af mørke i den kendte beretning om julenat, og det er ikke så meget anderledes i dag. Der er masser af mørke i verden. Både konkret nattemørke, men også andet slags mørke.

Det kan være det åndelige mørke. Vi beder til Gud om at gribe ind i vores liv, men han virker tavs og fjern. Måske er vi syge og råber til Gud om, at han vil gøre os raske. Vi har svært ved at acceptere, at helbredet svigter. Vi har svært ved at forstå, hvorfor det lige var os, der skulle blive ramt. Eller vi kæmper igen og igen med den samme svaghed i vores natur og karakter. *Gud, så hjælp mig dog til at lade være med at såre andre, at stjæle andres glæde, at hæve mig selv op på bekostning af andre.* Men Gud virker ikke til at gribe ind. Gud føles langt væk. Der er mørke, tykt mørke mellem ham og os.

Det kan også være mørke i sindet. Det er lettest at fortælle de ting til andre mennesker, som går godt. Når livet er lyst og let, og vi trives. Men mange kender til mørke i sindet. Det kan være depressionens mørke eller bare fornemmelsen af, at den er på vej. Måske fremkaldt af stress på arbejdet. Måske fremkaldt af at vi ikke lever op til de idealer, vi har sat op for vores liv. Måske fremkaldt af rod og kaos i vores barndom. Depressionens mørke kan komme snigende, stille og

roligt fjerne glæden og lyset, indtil den til sidst indhyller os helt. Så kan det være svært at tro på, at det nogen sinde kan blive godt igen.

Eller mørket i sindet kan komme fra skyld eller skam. Vi kan have så svært ved at slippe, at vi ikke gjorde vores bedste. Ikke var opmærksomme nok. Ikke pligtopfyldende nok. Ikke så andre mennesker og deres behov nok. Eller skamfølelsen fra at vi ikke passer ind i venneflokket. Vi føler os ikke gode nok, som vi er.

Eller det kan være et relationelt mørke. Vi savner et kært menneske, som er død. Sorgen føles ekstra tung på de særlige dage, og julen er netop et af de tidspunkter, hvor vi for alvor savner. Julen kan være en mørk tid at komme igennem for den, som savner.

Eller der kan være gået rod i relationerne. Ufred i familien. Skilsmisse. Konflikter mellem familiemedlemmer. Hvis ikke vi selv står i det, så kender vi nogen, der gør. Det kan også være ekstra tungt at bære i julen. Den tid på året, som skulle være kærlighedens og fællesskabets højtid, er fyldt med ufred og uro. Der mangler en til julebordet eller til julefamiliefesten. Det stjæler glæden over alle de andre, som er der.

Og jeg kunne fortsætte. Der er så meget mørke i verden. Det dukker op i nyhederne. Det dukker op i nære samtaler. Det dukker op i os selv. Til tider kan vi godt afskærme os fra det, men andre gange kan vi næsten miste modet. Vi trænger til lys. Vi trænger til håb. Vi trænger til glæde.

Lige inden prædiken sang vi ”Julebudet til dem, der bygge”. Første vers lød:

Julebudet til dem, der bygge
her i mørket og dødens skygge,
det er det lys, som, aldrig slukt,
jager det stigende mulm på flugt,
åbner udsigten fra det lave,
trøster mildelig mellem grave.

Hvem er julens budskab til? Til dem, der lykkes med deres liv? Dem, som har masser af lys og lykke? Dem, som går glade i seng hver aften?

Jesus siger et sted i Det Nye Testamente, at de raske ikke har brug for en læge, det har de syge.

Julens budskab er selvfølgelig til alle, men særligt til dem, til os, som oplever mørket og døden skygge for glæden. Os som lever i det åndelige mørke, eller med mørket i sindet eller det relationelle mørke. Os, som har grave, vi besøger. Os, som vakler. Os, som tvivler. Os, som føler os ensomme og forladte. Os, som er trætte af andre mennesker og af os selv.

Hvordan kan et lille barn for 2000 år siden lyse op i vores mørke? Lyset kan virke så svagt, mørket i vores liv og verden så overvældende og intenst.

Først det åndelige mørke: Salmen minder os om hvordan: Lyset fra julenat åbner udsigten fra det lave. Det kan åbne vores øjne for det, som vi helt sikkert kan vide om Gud:. Alle vores overvejelser, tanker og mørke kan forvirre og forstyrre vores tanker om Gud. Det er langt fra altid, vi forstår Guds planer og måden, han styrer den her verden. Men der er noget, vi kan vide med sikkerhed:

Gud kom til verden og *har* vist sin vilje og magt til at gribe ind i vores liv! Gud blev menneske. Han steg ned fra det høje til os, som lever i mørket. Det lille Jesus-barn viser os, hvor interesseret Gud er i verden, og hvor interesseret han er i os. Ja, meget mere end det. Ikke kun interesseret på en lidt videnskabelig måde, som når man kigger på et naturfænomen på sikker afstand. Gud er passioneret nysgerrig. Han vil og kan ikke holde sig væk fra vores liv. Han ønsker at være helt tæt på os. Han ønsker, at vi skal følge ham helt tæt. Han glæder sig med os, når vi er glade. Han græder med os, når vi græder. Derfor lod han sin søn stige ned i vores mørke. Derfor blev Gud menneske midt i verden. Midt i det, som ikke lykkes. Midt i det, som mennesker kæmper med. For Gud ønsker at være helt tæt på os. Han ønsker på egen krop at kende til os og de ting, vi møder i livet. Der er håb for det åndelige mørke. Gud ønsker at kende os helt tæt på. Menneskelivets lyse sider og mørke sider. Derfor steg Gud ned i vores verden og er os stadig helt nær.

Hvad med mørket i sindet? Depressionen? Skylden og skammen? Jesus kom til jord for at give os fred. Fred i sindet. Fred med Gud. Fred med hinanden. Måske griber han ind i vores liv ved hjælp af en læge eller medicin. Måske griber han ind i vores liv ved hjælp af et medmenneskes trøstende ord og trofasthed. Måske griber han ind i vores liv ved at gøre klart for os, at den fred og tilgivelse han skaffede på korset, den gælder for os. Her i 2018. Ingen er uden for rækkevidde af den. Ingen er så dybt i mørket, at Jesus ikke vil have noget med os at gøre. Ingen er så dybt i depressionen, skylden eller skammen, at Jesus ikke kan række igennem mørket og åbne en vej ud. Lyset fra julenat jager det stigende mørke på flugt. Det gjorde det dengang for 2000 år siden, og det kan det stadig gøre i

dag. Selv hvis vi har bedt Gud om hjælp mange gange, så er julens begivenheder en påmindelse til os om, at gøre det igen. Gud har grebet ind, han ønsker at gøre det igen. Vi har bare ingen mulighed for at vide hvornår og hvordan.

Og så det relationelle mørke. Lyset fra barnet i krybben tænder to lys i det. Det ene lys er tilgivelse og forsoning. Jesus brugte netop sit liv på at skaffe os tilgivelse og forsoning med Gud. Hans stærke eksempel kalder os til at søge det samme i vores liv. Bede om tilgivelse. Tage imod den. Søge forsoning med dem, som vi er kommet i konflikt med.

Det andet lys er lyset fra påskemorgen. For hans opstandelse giver os håbet om et evigt liv. Det giver os håb om, at livet ikke slutter ved graven. Men varer ved. Begynder på ny i det evige lysets rige hos Gud. Det trøster os, når vi står ved en grav.

Gud kalder os til at finde håb og fred og lys hos barnet i krybben. Som Maria fandt det, som hyrderne fandt det, som de vise mænd fandt det. Der er lys og håb for det åndelige mørke, mørket i sindet og det relationelle mørke. Og Gud kalder os alle til at gå ud og sprede det lys i verden. Der er nok af mørke, som trænger til at blive lyst op. Vi kan være med.

Der er relationer, der skal genoprettes. Vi kan gøre vores og være de første til at række hånden frem.

Der er mennesker, der skal trøstes. Vi kan overskride vores egen grænse og tage en snak med den, som har mistet.

Der er mennesker, som skal hjælpes ud af en depression. Vi kan love dem at være der for dem, så godt vi kan.

Der er mennesker, som længes efter at Gud griber ind i deres liv. Måske kan de i vores opmærksomhed og nærvær se små glimt af den Gud, de længes efter.

Lyset er kommet til verden midt i mørket, og jager stadig mørket på flugt. Lad os opsøge Jesus Kristus, Guds søn. Lad os være med til at sprede hans lys i vores mørke.